CEGESOMA NEWSLETTER
NR 38 - JUNI 2018

nl fr en

PUBLICATIE

Du café liégeois au soldat inconnu. La Belgique et la Grande Guerre. Een rijk geïllustreerd boek dat uitnodigt om de sporen van de Eerste Wereldoorlog in onze maatschappij te ontdekken. MEER INFO (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3728)

CONFERENTIE

22 – 25 augustus 2018 : verschillende perspectieven van een panel van internationale specialisten over de gevolgen van de nieuwe geopolitieke orde gecreëerd na de Eerste Wereldoorlog en over hoe deze oorlog sindsdien herdacht wordt. MEER INFO (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3719&pag0nbr=55&pagofs=0)

LEESZAAL

Gratis toegang tot de leeszalen van de Rijksarchieven en nieuwe tarieven voor opzoekingen en reproducties. MEER INFO (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3725)

VRIJWILLIGERS OP HET CEGESOMA

Bijna 10 jaar vruchtbare samenwerking tussen jonge Duitse vrijwilligers (ASF) en het CegeSoma ! MEER INFO (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3730&pag0nbr=55&pagofs=0)

ONDERZOEK

Een video van het onderzoeksproject TRANSMEMO over de intergenerationele overdracht van herinneringen aan verzetsactiviteiten en de collaboratie gedurende de Tweede Wereldoorlog. MEER INFO (http://www.cegesoma.be/cms/rech_encours_nl.php?article=3483)

Du café liégeois au Soldat inconnu. La Belgique et la Grande Guerre.

Een blik op een verleden dat onze geschiedenis voor altijd getekend heeft

De auteurs van dit boek willen een aantal gebeurtenissen met betrekking tot de Eerste Wereldoorlog beschrijven, alsook de sporen die dit conflict op de Belgische maatschappij naliet. Het was niet hun bedoeling om volledigheid na te streven: daarvoor zouden immers verschillende boekdelen nodig zijn.

Een reis die begint...

De aanpak doet denken aan de madeleine de Proust. Plaatsen, voorwerpen en symbolen verbinden de gebeurtenissen via een vijftigtal rijkelijk geïllustreerde notities op basis van de meest recente historiografie.

Zoals elk boek heeft ook dit zeker een begin (de invasie van België) en een einde (de Eerste Wereldoorlog vandaag), maar, net als een toeristische gids kan het bezoek om het even waar beginnen: bij de pontonbrug in Antwerpen of in de Belgische gemeentehuizen waar de Belg in 1915 voor het eerst zijn identiteitskaart moet afhalen.

Chantal Kesteloot & Laurence van Ypersele (ed.), *Du café liégeois au Soldat inconnu. La Belgique et la Grande Guerre*, Brussel, Editions Racine, 2018, 176 p.

Het boek kost 29,95 € (portkosten niet inbegrepen) en kan besteld worden via cegesoma@arch.be. Het kan ook rechtstreeks in onze leeszaal gekocht worden (open van dinsdag tot vrijdag van 9 u. tot 16.30 u.).

Terug

‘To End All Wars?’ Internationale Conferentie aan het einde van het herdenkingsjaar 2018

Het In Flanders Fields Museum en CEGESOMA organiseren de vierdaagse internationale conferentie 'To *End All Wars? – Geopolitical Aftermath and Commemorative Legacies of the First World War*'.
Deze internationale (Engelstalige) conferentie vindt plaats in Ieper, 22 - 25 augustus 2018.

Deze prestigieuze conferentie brengt een internationale schare aan specialisten samen, om een zo breed en divers mogelijke blik op deze complexe problematiek te werpen.

Jay Winter, Nicolas Offenstadt, Carole Fink, Stefan Berger, Bruce Scates, Pieter Lagrou, Piet Chielens, Bruno De Wever, Chantal Kesteloot, Laurence van Ypersele, Nico Wouters en vele anderen, zullen discussiëren en reflecteren over de gevolgen van de nieuwe geopolitieke orde die na de Eerste Wereldoorlog gecreëerd werd en over hoe de oorlog en zijn erfenis tot op vandaag herdacht worden.

Het volledige programma en het inschrijvingsformulier vindt u op de webpagina van de conferentie (www.teaw.be).

Terug

Gratis lezerskaart voor iedereen !

Vanaf 1 juni 2018 is de toegang tot de 19 leeszalen van het Rijksarchief inclusief het CegeSoma gratis. Met deze maatregel willen we de toegankelijkheid van de archieven die we beheren maximaal garanderen.

De tarieven voor opzoekingen en reproducties (op afstand) worden daarentegen gevoelig verhoogd.

Het nieuwe tarief voor prestaties van het Rijksarchief werd op 25 mei 2018 ondertekend door de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid en zal eerstdaags worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Het tarief was sinds 2011 niet meer aangepast of geïndexeerd. Een aanpassing en afstemming op de werkelijke kosten van bepaalde prestaties drong zich op.

Om de nieuwe tarieven te bekijken, klik hier.

Terug

Jaarlijkse bijeenkomst van de ASF-vrijwilligers in het CegeSoma

Op 19 juni had de jaarlijkse bijeenkomst plaats van de *ASF*-vrijwilligers en hun projectpartners in de conferentiezaal van het CegeSoma.

Al 60 jaar stuurt *ASF* (*Aktion Sühnezeichen Friedensdienste*), een vereniging opgericht door tegenstanders van het nazisme, jaarlijks ongeveer 170 jonge Duitse vrijwilligers naar landen waar de bevolking tijdens de Tweede Wereldoorlog geleden heeft onder de misdaden van de nazi's. In 1963 kwamen de eerste *ASF*-vrijwilligers in België aan.

Het doel van het engagement van deze jongeren is solidair samen te werken voor de verzoening en de vrede, en te strijden tegen racisme, discriminatie en sociale uitsluiting.
In België zijn er elk jaar een vijftiental vrijwilligers actief in verschillende organisaties in sociale, educatieve of historische projecten. Daaronder CegeSoma en het Rijksarchief te Eupen.

Het CegeSoma en *ASF* ... een oud verhaal ...

Het CegeSoma werkt al sinds 2009 samen met *ASF* . Sindsdien hebben we een tiental vrijwilligers onthaald.
De bedoeling was altijd van deze samenwerking een 'win win' te maken. De vrijwilliger wordt volledig in de instelling geïntegreerd, meer specifiek in de sector Documentatie (Archief, Bibliotheek, Beeld en geluid, leeszaal en digitalisering van documenten). Door deel te nemen aan de verschillende activiteiten van deze sector heeft de vrijwilliger de gelegenheid om vertrouwd te worden met documenten van vroeger en vandaag, contact te hebben met lezers en te zien hoe een documentatiecentrum functioneert.
Naast deze taken hebben de vrijwilligers ook de gelegenheid om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen, hun inzicht in de geschiedenis te vergroten en hun kritische geest aan te scherpen door mee te werken aan het project "Ballingschap in België / *Das Andere Deutschland*". Dit project focust op de immigratie van Duitse vluchtelingen in België tussen 1933 en 1940 en biedt de vrijwilligers de mogelijkheid om onderzoek te doen in de Koninklijke Bibliotheek en kennis te maken met de archieven van de Vreemdelingenpolitie in het Algemeen Rijksarchief. Het eindresultaat kan elk jaar een andere vorm vormen aannemen : een kleine tentoonstelling, presentaties van levensgeschiedenissen, interviews met families ...
Om zijn programma te vervolledigen volgt de vrijwilliger taalcursussen en brengt één dag per week door bij Convivial (een vzw die vluchtelingen begeleidt).
Naast deze opleidingen is er ook het sociale leerproces op de werkplek : de gesprekken met collega's tijdens de middag, deel uitmaken van een team, geconfronteerd worden met moeilijkheden...

Balans van deze samenwerking

Jaar na jaar heeft het CegeSoma het genoegen idealistische, betrouwbare, positieve en ondernemende jonge mensen te ontmoeten die telkens het beste van zichzelf geven.

Het CegeSoma bewondert hun aanpassingsvermogen in het aanleren van talen en het uitvoeren van de verschillende taken die hen toevertrouwd worden.

Het CegeSoma bewondert ook de vereniging (*ASF*) die op opmerkelijke wijze en met veel professionalisme deze jongeren begeleidt.
Het Cegesoma heeft tenslotte het genoegen te kunnen bijdragen aan een Europees burgerproject waar het een reële boodschap kan doorgeven. Deze formule heeft ongetwijfeld nog een mooie toekomst bij het Rijksarchief.

Hierover enkele foto's van de jaarlijkse bijeenkomst van *ASF*-vrijwilligers en hun projectpartners (jaarlijkse bijeenkomst die doorging in het CegeSoma op 19.6.2018).

Terug

TRANSMEMO: Nieuw onderzoek rond de herinnering over collaboratie en verzet WO II

In september 2017 start het nieuwe onderzoeksproject **TRANSMEMO**, een samenwerking tussen CegeSoma (Nico Wouters), de UGent (Bruno De Wever & Koen Aerts) en de UCL (Olivier Luminet en Valérie Rosoux). Drie jonge onderzoekers, Florence Rasmont (CegeSoma), Aline Cordonnier (UCL) en Pierre Bouchat (UCL) werden aangeworven om het project uit te voeren.

Mondelinge geschiedenis ten dienste van de studie van de collaboratie en het verzet

TRANSMEMO is een tweejarig onderzoeksproject over de manier waarop herinneringen aan het verzet en de collaboratie werden doorgegeven in een familiale context (tussen drie generaties). De gebruikte methode is de mondelinge geschiedenis. Via interviews met drie generaties (kind tijdens de oorlog, hun kinderen en kleinkinderen) wordt nagegaan hoe bepaalde beeldvormingen over de collaboratie en het verzet binnen de familiale kring werden gevormd en doorgegeven. Zo willen we beter begrijpen hoe collectieve herinneringen in een samenleving zo hardnekkig kunnen worden. Dat is bijvoorbeeld relevant m.b.t. de verschillende beeldvormingen rond WO II in Franstalig België en Vlaanderen. Het project gebruikt de omvangrijke collectie mondelinge bronnen van CegeSoma . De tijdens het project gemaakte interviews zullen overigens na afloop van het project gedeponeerd worden bij CegeSoma.

Een project met een maatschappelijke dimensie

Het project moet zo leiden tot een beter begrip over de verwerking van WO II in België, maar meer algemeen ook over de rol die collectieve trauma's uit het verleden spelen in het creëren van blijvende maatschappelijke spanningen.

Om de video van het project TRANSMEMO te bekijken, klik hier.

Nico Wouters

16 / 05 / 2017 - 04/07/2018

Terug